Partea introductivă
Dosarul nr.2-1712/2025
2-25047425-09-2-08042025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

08 mai 2025 mun. Bălți

Judecătoria Bălți, sediul Central
Instanţa compusă din:
preşedintele şedinţei, judecătorul Eugen Bejenaru
grefier Maria Chircu

Cu participarea interpretului Marcel Pîslaruc

examinând în sediul instanţei, în şedinţa de judecată publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șvarț Olga împotriva Novițki Vadim cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor,

Partea descriptivă

c o n s t a t ă:

La 08 aprilie 2025, Șvarț Olga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Novițki Vadim cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea cererii a menționat că, s-a aflat în relații de concubinaj cu Novițki Vadim în perioada anilor 2019-2024 și în comun cu pârâtul au un copil minor, *****, născută la *****. Naşterea a fost trecută în registrul de Stare Civilă la nr. 1177 la 29 iulie 2019 de către OSC Bălți, Moldova, fapt confirmat prin Certificatul de naştere Seria ***** nr. *****.

Conform certificatului 20-01/17 din 28 martie 2025 eliberat de Biroul Național de Statistică valoarea minimului de existență pentru un copil în semestrul I 2024 în mediul urban a constituit suma de 2731,2 lei. Urmează de menționat că suma de 2731,2 lei constituie minimul de existență pentru un copil, însă nu acoperă toate necesitățile copilului necesare pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și psihologică armonioasă a acestuia.

Indică reclamanta că salariul deținut este insuficient pentru asigurarea necesităților adecvate pentru creşterea şi dezvoltarea decentă a copilului (alimentația, procurarea hainelor, rechizitelor, tratamentul medical, plata pentru activități suplimentare de dezvoltare a abilităților intelectuale, odihna copilului în timpul de vară).

Solicită Șvarț Olga încasarea din contul pârâtului Novițki Vadim pensia de întreținere a copilului minor *****, născută la ***** în mărime de 3 500 lei lunar, până la atingerea majoratului copilului minor.

Reclamanta Șvarț Olga, în cadrul ședinței de judecată a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea acesteia.

Pârâtul Novițki Vadim în cadrul ședinței de judecată a recunoscut parțial acțiunea înaintată de reclamantă, fiind de acord să achite pensia de întreținere a copilului minor în sumă de 1 500 lei.

Motivarea

Audiind participanții la proces, cercetând şi analizând materialele dosarului civil, instanța de judecată conchide de a admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Șvarț Olga

împotriva Novițki Vadim privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, din următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Conform art.130 alin.(1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța de judecată reține că, în conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Instanța de judecată statuează că, prin prisma iminenței respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, pornind de la necesitatea asigurării dreptului părților la o hotărâre motivată, instanța de judecată își va motiva concluziile în prezenta speță, prin prisma analizei argumentelor prezentate de către părți, raportate la materialele cauzei civile și la cadrul legal incident.

În conformitate cu prevederile art.2 din Convenția cu privire la drepturile copilului, statele părţi se angajează să respecte şi să garanteze drepturile stabilite în prezenta Convenţie tuturor copiilor din jurisdicţia lor, indiferent de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau altă opinie, de naţionalitate, apartenenţă etnică sau originea socială, de situaţia materială, incapacitatea fi zică, de statutul la naştere sau de statutul dobândit al copilului ori al părinţilor sau al reprezentanţilor legali ai acestuia, iar potrivit art.3 alin.(1) a aceleiași Convenții, în toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituţiile de asistenţă socială publice sau private, de instanţele judecătoreşti, autorităţile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.

Potrivit art. 18 alin. (1) a Convenţiei internaţionale cu privire la Drepturile copilului, statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilităţi comune pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

În conformitate cu art. 27 alin. (1-2) din Convenție, statele părţi recunosc dreptul oricărui copil de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Părinţilor şi oricărei alte persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare în vederea dezvoltării copilului.

Potrivit art. 29 alin. (1) din Convenție, statele părţi sunt de acord că educaţia copilului trebuie să urmărească: a) dezvoltarea plenară a personalităţii, a vocaţiilor şi a aptitudinilor mentale şi fizice ale copilului; b) cultivarea respectului pentru drepturile omului şi libertăţile fundamentale, precum şi pentru principiile consacrate în Carta Naţiunilor Unite; c) educarea

copilului în spiritul respectului faţă de părinţii săi, faţă de limba sa, de identitatea şi valorile sale culturale, faţă de valorile naţionale ale ţării în care acesta locuieşte, ale ţării de origine, precum şi faţă de civilizaţii diferite de a sa; d) pregătirea copilului să îşi asume responsabilităţile vieţii într-o societate liberă, într-un spirit de înţelegere, de pace, de toleranţă, de egalitate între sexe şi prietenie între toate popoarele şi grupurile etnice, naţionale şi religioase şi cu persoanele de origine autohtonă; e) educarea copilului în spiritul respectului faţă de mediul natural.

Din materialele cauzei rezultă că, Șvarț Olga și Novițki Vadim sunt părinții copilului minor *****, născută la *****, fapt ce își găsește confirmare în Certificatul de naştere Seria ***** nr. ***** (f.d.5), iar în în perioada anilor 2019-2024 s-au aflat în relații de concubinaj.

Cu referire la solicitarea reclamantei privind încasarea pensiei de întreţinere a copilului minor, instanţa de judecată reţine că, conform art. 8 alin. (2) din Legea privind drepturile copilului nr. 370 din 30.11.2023, răspunderea pentru creşterea copilului şi pentru asigurarea dezvoltării acestuia le revine în primul rând părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor legali/responsabililor legali ai acestuia. Ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea, educarea şi întreţinerea copilului.

Totodată, potrivit prevederilor art.11 alin.(2) a aceleiași Legi, părinţilor sau reprezentantului legal/responsabilului legal al copilului le revine responsabilitatea de a asigura cele mai bune condiţii de viaţă pentru creşterea şi dezvoltarea acestuia, conducându-se în primul rând de interesul superior al copilului.

Potrivit cererii de chemare în judecată reclamanta a solicitat încasarea de la Novițki Vadim în beneficiul său pensia de întreținere a copilului minor *****, în mărime de 3 500 lei lunar, începînd cu data depunerii cererii de chemare în judecată și pînă la atingerea majoratului copilului.

Conform prevederilor art.58 alin.(1) Codul Familiei, părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Potrivit prevederilor art.60 alin.(1), (2) Codul Familiei, (1) Părinţii au dreptul şi sînt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. (2) Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Art.74 Codul Familiei prevede că, (1) Părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Totodată, art.76 Codul Familiei prevede că, (1) în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75. (2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de

starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrîndu-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

În conformitate cu art.3 alin.(2) din Convenția cu privire la drepturile copilului, cţia şi îngrijirea necesare în vederea asigurării bunăstării sale, statele părţi se obligă să asigure copilului protecţia şi îngrijirea necesare în vederea asigurării bunăstării sale, ţinând seama de drepturile şi obligaţiile părinţilor săi, ale reprezentanţilor săi legali sau ale altor persoane cărora acesta le-a fost încredinţat în mod legal, şi în acest scop vor lua toate măsurile legislative şi administrative corespunzătoare.

Instanța de judecată menționează că, obligația părinților de a-și întreține copiii minori este o obligație fundamentală, consfințită în art. 48 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova care expres prevede că, părinții au îndatorirea de a asigura creșterea, educația și instruirea copiilor.

Este de menționat că, părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Această obligaţie ocupă, prin finalitatea sa, un loc central în cadrul raporturilor patrimoniale dintre părinţi şi copii, întrucît ea a fost instituită în special pentru a asigura bune condiţii materiale de creştere şi de educare a minorilor.

Temeiul de bază al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor părinţilor şi copiilor este apariţia (naşterea) copiilor de la părinţii acestora, certificată în ordinea prevăzută de lege. Apariţia raporturilor părinteşti este precedată de: faptul naşterii copilului; faptul ce ține de legătura de rudenie; stabilirea apariţiei copilului în modul prevăzut de legislaţie.

Obligaţia de întreţinere a copiilor minori de către părinţi este o obligaţie primordială a membrilor de familie între care pot exista anumite raporturi de întreţinere. Obligaţia de întreţinere, de cele mai multe ori, este realizată fără nici o incursiune în viaţa familiei, adică în situaţia în care familia din diverse motive se destramă şi părinţii nu mai locuiesc împreună, ei pot încheia un contract privind modul de plată şi cuantumul mijloacelor pentru întreţinerea copilului. Dacă întreţinerea nu se plăteşte în mod benevol şi nici nu există un contract privind plata întreţinerii pentru copii, pensia de întreţinere se încasează în baza unei hotărâri judecătoreşti. În temeiul acesteia, debitorii obligaţiei de întreţinere vor fi obligaţi să ofere copiilor întreţinerea necesară.

În aceeaşi ordine de idei, la determinarea cuantumului pensiei de întreţinere a copilului minor într-o sumă bănească fixă, instanţa porneşte de la interesul primordial al copilului, asigurarea acestuia a unui nivel suficient de asigurare materială, în raport cu starea materială şi familială a părţilor şi alte circumstanţe importante după cum starea materială şi familială a părţilor şi de alte circumstanţe importante, după cum ar fi informaţia eliberată de Biroul Naţional de Statistică cu privire la valoarea minimului de existenţă pentru un copil.

Totodată, datele Biroului Naţional de Statistică privind minimul de existenţă a copilului minor, nu constituie o normă legală imperativă de la care nu se permite derogare ci urmează a fi apreciată cu titlu de circumstanţă importantă de raportare, ca cuantum/ nivel minim de la care instanţa de judecată porneşte în stabilirea cuantumului pensiei de întreţinere, or, prin prisma prevederilor art. 18 alin.(1) al Convenţiei internaţionale, situaţie de acest fel este reglementată şi în art.27 alin.(2) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului părinţii au obligaţia de a asigura întreţinerea copiilor minori, întreţinere materializată nu numai prin asigurarea minimului de existenţă a copilului minor ci a unui nivel de trai suficient dezvoltării fizice şi psihice a copilului minor.

Conform datelor statistice ale Biroului Naţional de Statistică privind minimul de existenţă pe țară pentru I trimestru al anului 2024 pentru un copil cu vârsta de la 1-6 ani constituie 2 731,20 lei lunar. (f.d.6)

Prin urmare, în lipsa unor circumstanţe excepţionale, care să fie susceptibile de a micşora cuantumul întreţinerii necesar de a fi acordat copilului minor de către părinţi, aceștia vor fi obligaţi la asigurarea unui nivel de trai suficient copiilor minori, pornind de la minimul de existenţă raportat la necesităţile efective şi interesul primordial al copilului.

Totodată, instanţa, conducându-se de Convenţia privind drepturile copilului, consideră inadmisibil şi contrar normelor fundamentale stabilirea unei pensii de întreținere copilului minor în mărimea unui minim necesar de existenţă/ supravieţuire, concluzionând că, părintele care datorează această pensie urmează să depună toate eforturile pentru asigurarea copiilor săi a unui nivel de trai decent.

Aplicând principiul proporţionalităţii, instanţa concluzionează că, în situaţia când urmează de ales între drepturile copilului la un trai decent şi drepturile părintelui, în toate cazurile prioritate au drepturile copilului.

Astfel, instanţa de judecată, reieşind din principiul egalităţii părinţilor în obligaţia de a acorda întreţinere copiilor minori şi din raţionamentele art. 75 Codul Familiei, ajunge la concluzia că, solicitarea reclamantei privind încasarea pensiei de întreţinere în sumă de 3 500 lei lunar urmează a fi admisă parțial, și anume suma de 2 500 lei lei lunar, începând cu data depunerii acțiunii în instanță 08 aprilie 2025 şi până la atingerea majoratului de către copil, fiind una accesibilă și proporțională în raport cu minimul de existenţă necesar pentru întreținerea copilului minor.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale, nr. 39 din 14 octombrie 2017, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre, în partea încasării pensiei pentru întreținerea copilului minor, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

În această ordine de idei, instanţa de judecată subliniază că, obligaţia de întreţinere a copilului comun revine ambilor părinţi, ori aceasta derivă nemijlocit din logica lucrurilor precum şi din conţinutul normelor legale precitate supra. Totuşi, obligaţia de întreţinere a unui minor nu presupune doar realizarea unor anumite cheltuieli băneşti lunare. Această obligaţie generică (de întreţinere), pe lângă obligaţia de suportare a unor cheltuieli lunare, implică o sumedenie de alte obligaţii şi activităţi, care apar doar în procesul nemijlocit de îngrijire a unui minor şi care nu pot şi nu necesită a fi enumerate într-o hotărâre judecătorească. Indubitabil, aceste subobligaţii şi activităţi implică timp, efort fizic şi psihic. Dacă în timpul căsătoriei şi convieţuirii comune, aceste obligaţii pot fi repartizate echitabil între soţi, atunci în cazul desfacerii căsătoriei şi lipsei convieţuirii comune, aceste obligaţii revin soţului cu care copilul domiciliază după desfacerea căsătoriei.

Cu referire la cheltuielile de judecată, potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art.94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

În conformitate cu prevederile art. 87 alin. (1) Cod de procedură civilă, Valoarea acţiunii se determină: c) din suma totală a obligaţiilor de plată pe un an – în acţiunile pentru plata pensiei de întreţinere; iar potrivit art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a

fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Prin urmare instanţa consideră necesar de a încasa de la pîrîtul Novițki Vadim în contul statului a taxei de stat în sumă de 1 249, 96 lei pentru pretenţia privind încasarea pensiei de întreţinere, de achitarea căreia reclamanta este scutită.

Dispozitivul

În conformitate cu prevederile art.236 CPC, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

A admite parțial cererea de chemare în judecată Șvarț Olga împotriva Novițki Vadim cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

A încasa de la Novițki Vadim, născut la ***** c/p *****în beneficiul Șvarț Olga născută la *****, c/p *****pensie pentru întreţinerea copilului minor *****, născută la ***** în mărime de 2 500 (două mii cinci sute) lei lunar, începând cu data adresării cererii în judecată– 08 aprilie 2025, până la atingerea majoratului copilului minor.

În rest acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale, nr. 39 din 14 octombrie 2017, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre, în partea încasării pensiei pentru întreținerea copilului minor, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

A încasa de la Novițki Vadim, născut la ***** c/p *****în bugetul de stat taxa de stat în mărime de 1 249, 96 (o mie două sute patruzeci și nouă, 96) lei.

Hotărârea este cu drept de apel în Curtea de Apel Nord în termen de 30 zile, de la data pronunţării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul Central.

Preşedintele şedinţei,

Judecător /semnătura/ Eugen Bejenaru

Copia corespunde originalului

Judecător